

С Т А Н О В И Щ Е

на д-р Йоана Спасова-Дикова, професор в Институт за
изследване на изкуствата – БАН, сектор „Театър”,
за докторската дисертация на тема
„Танцов театър и контактна импровизация –
два полярни модела в хореографското изкуство и техните
проекции в България”
на Силвина Владова,
Югозападен университет „Неофит Рилски“,
Факултет по изкуствата, катедра „Хореография“
научен ръководител доц. Александра Азизбаева-Хонг

Дисертационният труд е в обем от 153 страници и се състои от увод, изложение в три раздела, заключение, списък с използваната литература. Приложенията и снимковият материал са 12 страници. Библиографията наброява 120 източника, от които 79 книги, 37 статии и 4 интернет адреса.

Като основен обект на изследване дисертантката посочва „танцовия театър и контактната импровизация в хореографското изкуство“. Вниманието е насочено към проекциите на танцовия театър и контактната импровизация в България и методите на преподаването им.

Главна цел на изследването е да се разгледат и представят два от основополагащите модели в хореографското изкуство – танцовият театър и контактната импровизация; да се анализират

техните проекти в България и да се предложат препоръки за подобряване на процеса на преподаването им у нас.

Изследователските задачи са свързани с изясняването на теоретичните и методологическите основи на танцовия театър и контактната импровизация; систематизирането на добрите световни практики в областта на преподаването; проучването на възможностите за адаптиране на танцовия театър и контактната импровизация в България; провеждане на анализ на проблемите при преподаването и усвояването на танцовия театър и контактната импровизация от студентите; разработването на препоръки и предложения за подобряване на процеса на обучение в България.

Използвани са следните методи на изследване: анализ и синтез, логически и исторически подход, индукция и дедукция, системен подход и др. По думите на дисертантката комплексният системен подход предоставя необходимите инструменти за анализ и моделиране в изследването на вложените специфични компоненти на движението в рамките на изграждането на танца. В изследването Влагова дава заявка, че ще приложи модела DPSIR – абревиатура на Движещи сили /Driving Forces/ – Натиск /Pressures/ – Състояния /States/ – Въздействия /Impacts/ – Отговори /Responses/, доколкото според нея той намира широко приложение, притежава интердисциплинарен характер и може да се използва при определянето на концептуалната рамка в съвременната хореография. Дисертантката би могла да уточни откъде е заимстван този модел, разработен от Европейската агенция по околната среда като цитира първоизточника (виж *Classifications of environmental indicators. In: Environmental indicators: Typology*

and overview. Edith Smeets and Rob Weterings. TNO Centre for Strategy, Technology and Policy, The Netherlands. 1999, p. 6 (<https://www.eea.europa.eu/publications/TEC25>) и като аргументира и демонстрира по-добре приложимостта на този модел, насочен към класифицирането на определени индикатори на околната среда, към нейното изследване.

Предложеният труд има ясна структура. В увода се очертава обектът на изследване, определят се основните цели, задачи, методология на изследване, описва се структурата на изложението.

Първи раздел разглежда теоретико-методологични основи на танцовия театър и контактната импровизация. Той се състои от три глави, в които са представени предшествениците и моделите на структуриране на танцовия театър и контактна импровизация, както е обърнато внимание и на отличителните особености в тяхното развитие.

Втори раздел „Танцов театър и контактната импровизация в България. Модели. Усвояване. Отличия“ също има три глави за възможностите за прилагане на чуждестранни практики при усвояването на танцов театър и контактна импровизация в България, както и за водещите изпълнението им принципи.

В трети раздел отново в три глави са описани системите и методики на преподаване на танцов театър и контактна импровизация в България. Дадени са насоки за тяхното развитие в България, разгледани са спецификите на преподаване, посочени са акцентите в обучението по танцов театър и контактна импровизация у нас. След всеки раздел са направени изводи.

Основните приноси на труда са свързани с: проучването, систематизирането и обобщаването на сходни теоретични понятия, нерядко използвани като синоними, но с отличима за специалистите специфика; разглеждането на доминиращите взаимовръзки между различни форми на импровизация и танцов театър; намирането на паралели между използваните в танцовия театър форми на импровизация и утвърдените театрални техники и системи; прегледа на съвременните танцови техники, използвани в обучителния процес по танцов театър и контактна импровизация и разкриването на отделните възможности за адаптирането на част от тях в българските условия; извеждането на основни методологии при преподаването на танцов театър и контактна импровизация; аргументирането на конкретни предложения за подобряване на обучителния процес, в синхрон със съвременните световни тенденции; разработването на карта за наблюдаване, изградена на основата на умения и движения за действие при осъществяването на обучението по танцов театър и контактна импровизация; обосноваването на основните предимства за студентите / танцьорите / изпълнителите от обучението по танцов театър и контактна импровизация; систематизирането и представянето на личния опит на докторанта при работата със студенти.

Като качество на дисертационния труд бих изтъкнала неговата актуалност, доколкото изследването проследява най-новите танцови практики. Текстът поставя важни проблеми, които биха могли да бъдат основа за бъдещ дебат и по-нататъшно разработване на интердисциплинарен инструментариум, приложим към перформативните изкуства.

Положително качество на дисертацията е нейният практико-приложен характер. Това е обяснимо, доколкото дисертантката е хореограф-режисьор на съвременни танцови техники и актьор за театър движение – пантомима и преподава в катедра „Хореография“ в ЮЗУ.

Необходими са известни стилови поправки, коригиране на правописни неточности и пунктуационни грешки, изчистване на буквалните повторения на редица абзаци в целия текст.

Изследването, би имало значение за всички – изследователи, преподаватели, студенти, които се интересуват от съвременните процеси и нови форми на перформативното изкуство.

Дисертантката има три публикации (две са под печат) в сборници от конференции и 16 постановки.

Въпреки направените препоръки, като се вземат предвид изтъкнатите качества на труда, давам положителна оценка и предлагам да ѝ бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“.

06. 08. 2020

София

Подпис:

Йоана Спасова-Дикова